Vekâletnamesiz Müdafiin Temyizi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	03.06.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/536	2026/340	CMK 261, CMK 149/1, CMK 154, CMK 308, CMUK 317, AY 36

ÖZET

Gıyabi kaçakçılık hükmünü süresinde temyiz eden avukat, vekâletnameyi iki yıl sonra sundu; Özel Daire temyizi reddetti. CGK, müdafiliğin şekle bağlı olmadığını, vekâletnamenin ispat aracı olduğunu, sanığın muvafakatinin araştırılmasına gerek bulunmadığını belirterek ret kararını kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/vekaletnamesiz-mudafiin-temyizi-cgk-2026-340/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/536 E. , 2026/340 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 7. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Asliye Ceza

SAYISI : 163-705

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanık ...'in kaçak eşyayı bu özelliğini bilerek ticari amaçla bulundurma suçundan 5607 sayılı Kanun'un 3/ 18... sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62/1, 52/2, 53... /4. maddeleri uyarınca 2 yıl 6 ay hapis ve 80 TL adli para cezasıyla cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve müsadereye ilişkin ... 1. Asliye Ceza mahkemesince verilen 19.06.2014 tarihli ve 163-705 sayılı hükmün, sanık müdafii olduğundan bahisle Av. ... tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyanın gönderildiği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 06.04.2016 tarih ve 324101 sayı ile; "Sanık ... adına hükmü temyiz eden Avukat ...'nun dosyada sanık tarafından verilmiş vekaletnamesi bulunmadığı gibi müdafii sıfatı da olmadığından, varsa temyiz tarihinden önce verilmiş vekaletnamesi veya vekaleti bulunan

Avukat tarafından görevlendirildiğine dair yetki belgesinin denetime imkan verecek şekilde eklenmesinden sonra dosyanın incelenmek üzere iadesine..." şeklindeki yazı yazılmış ve bu yazıya Yerel Mahkemece 28.06.2016 tarihli müzekkere ile cevap verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca dosyanın gönderildiği Yargıtay 7. Ceza Dairesince 24.03.2025 tarih, 8185-4467 sayı ve oy çokluğuyla; "Sanık ... adına hükmü temyiz eden Av. ...'nun sanığın müdafi olduğunu bildirir vekaletname veya yetki belgesi bulunmadığı gibi müdafi sıfatının da bulunmadığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 06.04.2016 tarihli ve 7- 2014/324101 sayılı yazısı ile temyiz tarihinden önce verilmiş vekaletname veya yetki belgesinin dosyaya eklenmesinin istenilmesi üzerine gönderilen vekaletnamenin 25.08.2014 tarihli temyiz talebinden sonra 10.06.2016 tarihinde düzenlendiği, dolayısıyla temyiz tarihinde Av. ...'nun sanık ...'in müdafi olmadığı anlaşılmakla, sanık adına Av. ...'nun vaki temyiz talebinin 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 317. maddesi gereği, reddinde," karar verilmiştir.

Daire Üyesi ...; "Sayın daire çoğunluğu ile uyuşmazlığımız, süresi içerisinde sanık adına hüküm temyiz eden Avukat ...'nun dosyada sanık tarafından verilmiş vekaletnamesi veya yetki belgesi bulunmadığı gibi müdafi sıfatı da olmadığından, temyiz talebinde hukuki eksiklik bulunduğu, temyiz tarihinden sonra edinilmiş vekaletnamenin bu hukuki eksikliği giderip gidermeyeceğine ilişkindir.

Muhalefete konu mevcut dosyadaki hukuki safahat şöyledir.

Sanık hakkında 20.02.2014 tarihinde işlemiş olduğu eylem nedeniyle ... 1. Asliye Ceza Mahkemesince 19.06.2014 tarihinde 5607 sayılı Kaçakçılık Kanununa muhalefet suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. Yerel mahkemenin bu kararı sanığın adresine 20.08.2014 tarihinde tebliğ edilmiştir. Bu tebliğ üzerine yasal süre içerisinde 25.08.2014 tarihinde sanık müdafi olduğunu beyan eden Av. ... tarafından hüküm temyiz edilmiştir. Yargıtay Başsavcılığı tarafından temyiz incelemesi sırasında sanık ile müdafi arasında müdafilik ilişkisi kurulmadığından, temyiz eden Avukat'ın temyiz tarihinden önce verilmiş vekaletnamesi veya vekaleti bulunan Avukat tarafından görevlendirildiğine dair yetki belgesi istenmiştir. Hükmü temyiz eden Avukat 10.06.2016 tarihinde düzenlenen vekaletnameyi dosyaya ibraz etmiştir.

Bu aşamalardan sonra konuya ilişkin olarak AYM ve AİHM kararları incelendiğinde;

1-Mahkemeye erişim hakkı, Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının güvenceleri arasında yer almaktadır. (..., B.No:2012/144, 2/10/2013, § 28; ..., B. No:2012/791, 7/11/2013, § 51; ..., B. No:2012/1061, 21/11/2013, § 28;..., B. No: 2013/711, 3/4/2014, § 41).

2-Mahkemeye erişim hakkı adil yargılanma hakkının en temel unsurlarından biridir.

Mahkemeye ulaşmayı aşırı derecede zorlaştıran ya da imkansız hale getiren uygulamalar mahkemeye erişim hakkını ihlal edebilir. Bununla birlikte dava açma ya da kanun yollarına başvuru için süre ve şekil gibi bir taktım koşullar öngörülmesi, dava açmayı imkansız kılacak ölçüde katı olmadıkça hukuki belirlilik ilkesinin gereği olup, mahkemeye erişim hakkına aykırılık oluşturmaz. Ne var ki, öngörülen koşulların açıkça hukuka aykırı olarak yanlış uygulanması ya da yorumlanması nedeniyle kişiler dava açma ya da kanun yollarına başvuru hakkını kullanamadığı

takdirde, mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğinin kabulü gerekir. (..., B. No:2013/1718, 2/10/2013, § 27; ..., B. No: 2012/660, 7/11/2013, § 59;..., B. No: 2012/1223, 5/11/2014, § 35).

3-Mahkemeye erişim hakkı, mahkemeye başvuru konusunda tutarlı bir sistemin var olmasını ve dava açmak veya kanun yoluna başvurmak isteyen kişilerin ilgili mahkemeye ulaşmada açık, pratik ve etkili fırsatlara sahip olmasını gerektirmektedir. Özellikle hukuki belirsizlikler ya da uygulamadaki belirsizlikle kişilerin mahkemeye erişim hakkını ihlal edebilmektedir. (Benzer AİHM kararı için bkz. ..., B. No: 51307/99, 23/1/2003, § 34). Bu nedenle, mahkemeler usul kurallarını uygularken bir yandan adil yargılanma hakkını ihlal edebilecek aşırı şekilcilikten, diğer yandan da yasalar tarafından düzenlenen usul kurallarının ortadan kaldırılması sonucunu doğurabilecek aşırı gevşeklikten kaçınmalıdırlar. (Aynı yöndeki AİHM kararı için bkz. ..., B. No: 35787/03, 26/07/2007, § 29, ..., B.No:59601/09, 17/09/2013, § 21).

4-Usul kurallarının, hukuki güvenliğin sağlanması ve yargılamanın düzgün bir şekilde yürütülmesi sonucu adaletin tecelli etmesine hizmet etmek yerine kişilerin davalarının yetkili bir mahkeme tarafından görülmesi bakımından bir çeşit engel haline gelmeleri durumunda, mahkemeye erişim hakkı ihlal edilmiş olacaktır. (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. ...

..., B. No:36998/02, 27/7/2006, § 24).

5-Anayasa'nın 36. maddesinde, hak arama özgürlüğü için herhangi bir sınırlama nedeni öngörülmemiş olmakla birlikte, bunun hiçbir şekilde sınırlandırılması mümkün olmayan mutlak bir hak olduğu söylenemez.

Özel sınırlama nedeni öngörülmemiş hakların da hakkın doğmasından kaynaklanan bazı sınırları bulunduğu kabul edilmektedir. Ayrıca hakkı düzenleyen maddede herhangi bir sınırlama nedenine yer verilmemiş olsa da, Anayasa'nın başka maddelerinde yer alan kurallara dayanarak bu hakların sınırlandırılması da mümkün olabilir. Dava açma hakkının kapsamına ve kullanım koşullarına ilişkin bir kısım düzenlemelerin hak arama özgürlüğünün doğasından kaynaklanan sınırları ortaya koyan ve hakkın norm alanını belirleyen kurallar olduğu açıktır. Ancak bu sınırlamalar Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan güvencelere aykırı olamaz. (..., B.No: 2012/791, 7/11/2013, § 58; ..., B.No:2013/1780, 20/3/2014, § 39; ..., B. No: 2012/1052, 23/7/2014, § 33).
6-Anayasa'nın 'Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması' kenar başlıklı 13. maddesine göre temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Ayrıca bu sınırlamalar, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. (... B.No:2012/1052, 23/7/2014, § 34; ..., B.No;2012/1223, 5/11/2014, § 42).

7-Belirtilen Anayasa hükmü, hak ve özgürlükleri sınırlama ve güvence rejimi bakımından temel öneme sahip olup, Anayasa'da yer alan bütün hak ve özgürlüklerin yasa koyucu tarafından hangi ölçütler göz önünde bulundurularak sınırlandırılabileceğini ortaya koymaktadır. Anayasa'nın bütünselliği ilkesi çerçevesinde, Anayasa kurallarının bir arada ve hukukun genel kuralları göz önünde tutularak uygulanması zorunlu olduğundan, belirtilen düzenlemede yer verilen güvence ölçütlerinin, Anayasa'nın

36. maddesinde yer verilen hakkın kapsamının belirlenmesinde de gözetilmesi gerektiği açıktır. (..., B.No; 2013/1780, 20/3/2014, §41).

8-AİHM de mahkemeye erişim hakkının dayanağı olan Sözleşme'nin 6. maddesinde adil yargılanma hakkının sınırlandırılması rejimi düzenlenmemiş olmasına rağmen, bunun hiçbir surette mahkemeye erişim hakkının sınırlandırılmayacağı anlamını taşımadığını, hakkın niteliği gereği, mahkemeye erişim konusunda devletin birtakım sınırlama ve düzenlemeler yapmasının kaçınılmaz olduğunu ve bu nedenle sözleşmeci devletlerin bu konuda bir takdir alanına sahip olduklarını kabul etmektedir. Ancak bu sınırlamaların hakkın özüne zarar vermeyecek nitelikte, meşru bir amaca dayalı ve kullanılan aracın sınırlama amacı ile orantılı olması, kamu yararının gerekleri ile bireyin hakları arasında kurulmaya çalışılan adil dengeyi bozacak şekilde birey aleyhine katlanılması çor külfetler yüklenmemiş olması gerekir. (bkz. .... B.No: 8225/78, 28/5/1985, § 57; ..., B.No:38695/97, 15/02/2000, § 36; ..., B.No:27396/06, 24/5/2011,§ 56).

9-Sonuç itibariyle mutlak olmayan ve sınırlandırılabilen mahkemeye erişim hakkına ilişkin sınırlandırmaların, kanuni olması, hakkın özünü zedeleyecek şekilde kısıtlanmaması, meşru bir amaç izlemesi, açık ve ölçülü olması ve başvurucu üzerinde ağır bir yük oluşturmaması gerekir. (...,B.No: 2013/1613, 2/10/2013, § 38; ..., B.No: 2012/1052, 23/7/2014, § 36.) Yukarıdaki açıklamalar ışığında, süresinde sanık hakkında lehine olarak temyiz yoluna başvuran müdafiinin, temyiz tarihinden sonraki bir tarihte almış olduğu vekaletnameyi dosyaya ibrazına sanığın itirazı bulunmadığından, mahkemeye erişim hakkının korunması bakımından temyizin süresinde kabulü ve dosyanın Yargıtayca incelenmesi gerektiği..." düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 18.07.2025 tarih ve 280666 sayı ile; "...Yargılama aşamasında avukat yardımından yararlanmayan sanığın hükümden sonra da olsa bir avukata ulaşması, avukatın kararı temyiz ettiğine dair Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 06/04/2016 tarihli ve 7-2016/324101 sayılı yazılarının tebliğ edilmesi üzerine, temyiz talebini kabul etmediğine dair herhangi bir itirazda bulunmamış olması karşısında, sanıkla avukat arasındaki vekaletnamenin temyiz dilekçesinden sonra olduğu gerekçesiyle temyiz talebinin incelenmemesi gerektiğine yönelik kabulün, mahkemeye erişimi imkânsız kılacak ölçüde katı, başvuranın hakkının özünü zedeleyecek şekilde ve ölçüde ve kullanılan yöntem ile ulaşılması hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan, bir kabul olması sebebiyle mahkemeye erişim ve dolayısıyla adil yargılama hakkını ihlal eder nitelikte olması karşısında, sanık müdafinin temyiz talebi üzerine hükmün esastan incelenmesi yerine reddine karar verilmesinin hukuka uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.
Yerleşik Yargıtay uygulamasına göre, ceza yargılamasında müdafiilik ilişkisinin tesisi bakımından kovuşturma evresinde vekaletname ibraz zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu anlamda sanık adına duruşmalara giren ve sanığın bir itirazının bulunmadığı hallerde vekaletname ibraz edilsin yada edilmesin müdafiilik ilişkisinin oluştuğu kabul edilmektedir. Bu sürecin hüküm verilinceye kadar olan aşama ile sınırlandırılmasının temyiz başvuru hakkını ortadan kaldırdığı yönündeki kabul hukuka aykırı olacaktır. Dolayısıyla hüküm verildikten sonra ve ancak kovuşturma evresinin devam ettiği süreçte sanığın kabul ettiği yada açıkça karşı çıkmadığı hallerde, sanık lehine kanun yolu

başvurusunda bulunan müdafiin başvurusu kabul edilerek dosyanın temyiz incelemesine tabi kılınmasının yerleşik uygulamaya da uygun olacağı..." görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 7. Ceza Dairesince 16.09.2025 tarih, 4502-10460 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU VE ÖN SORUN

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; usulüne uygun açılmış bir temyiz davasının bulunup bulunmadığının belirlenmesine ilişkin ise de Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca; temyiz merciince müdafii tarafından yapılan temyiz başvurusuna sanığın muvafakatinin olup olmadığı hususunun araştırılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmelidir.

IV. OLAY VE OLGULAR İLE ÖN SORUNA İLİŞKİN BİLGİLER

İncelenen dosya kapsamından;

Yerel Mahkemece sanığın mahkûmiyetine ilişkin verilen gıyabi kararın sanığın aynı adreste oturan eşine 20.08.2014 tarihinde tebliğ edildiği, sanık adına 25.08.2014 tarihinde hükmü temyiz eden Av. ...'nun soruşturma ve kovuşturma aşamalarında sanıkla birlikte hazır bulunmadığı ve dosya içerisinde de sanık tarafından verilmiş vekâletnamesi ya da yetki belgesinin de bulunmadığından bahisle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca yazılan 06.04.2016 tarihli ve 324101 sayılı yazı üzerine 10.06.2016 düzenlenme tarihli vekâletname ibraz ettiği ve yargılama sürecinin "Hukukî Süreç" kısmında anlatıldığı şekilde gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. İhtilaf Konusu ile İlgili Mevzuat ve Açıklamalar

Davasız yargılama olmaz (ne procedat judex ex officio). Temyiz yargılaması da kanunun öngördüğü usule uygun açılmış bir temyiz davasının varlığı ile mümkündür. Usulüne uygun bir temyiz davasının, temyiz edilebilir bir kararın/hükmün, temyize hakkı olanlarca, süresinde ve temyiz sebeplerini havi bir dilekçe ya da tutanakla ikame olunabileceğinde de tereddüt yoktur.

Adil yargılanma hakkının (Anayasa madde 36, İHAS madde 6) bir uzantısı olan adalete/mahkemeye erişim de, bir haktır. (doktrindeki bir esere atıf) Mahkemeye erişim bir hak olduğu için, bu hakkın kullanımı yoluyla yasanın yorumu, anlaşılabilirliği ve dolayısıyla yararlanılabilirliği sağlanmakta, içtihatlar bu şekilde oluşmaktadır. Adalete erişim hakkı, yargıya başvurma (dava açma), güvence oluşturan yasa yollarına başvurma ve yargı kararının uygulanmasının sağlanmasını isteme haklarını da kuşatır. (doktrindeki bir esere atıf) Temyiz kanun yolu, adalete erişim hakkının adli yargıda zirveye ulaşmasını sağlamaktadır.
Yargılama makamlarının verdikleri kararlarda bir aykırılık veya yanılma olması durumunda bu hataları giderme yetkisi kanun yolu adı verilen denetim ile sadece yargılama makamları tarafından yapılabilir. Kanun yolu, aykırılıkları gidermek ve isabetli karar verilmesini sağlamak bakımından,

sanık için olduğu kadar toplum için de büyük bir teminat olduğundan, bir insan hakkıdır (doktrindeki bir esere atıf).

Anayasa'nın 36 ve AİHS'nin 6. maddeleri ile Ek 7 numaralı Protokol'ün "Cezai Konularda Temyiz Hakkı" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası gereğince kanun yoluna etkin başvuru hakkı bağlamında,"mahkeme tarafından ceza gerektiren bir suç nedeniyle mahkûm edilen herkese, mahkûmiyetinin veya hükmolunan cezanın yüksek bir mahkeme tarafından yeniden incelenmesini sağlamak..." , devletin/yargı mercilerinin pozitif yükümlülüğü arasındadır.

Bu cümleden olarak, usul hükümleri yorumlanırken, esas itibarıyla maddi gerçeğe ve adalete etkin ve makul sürede erişmekte bir vasıta olan normlara, bir değer olarak adalete ve nihayet mahkemeye erişim hakkının özüne müdahale oluşturacak bir anlam yüklemek kabul edilebilir bir yaklaşım olamaz.(CGK 29.05.20 24... /209-168 sayı)

Nitekim; AİHM'ne göre; "mahkemeler usul kurallarını uygularken bir yandan adil yargılanma hakkını ihlal edebilecek aşırı şekilcilikten, diğer yandan da yasalar tarafından düzenlenen usul kurallarının ortadan kaldırılması sonucunu doğurabilecek aşırı gevşeklikten kaçınmalıdırlar. (..., B. No: 35787/03, 26/07/2007, § 29, ..., B.No:59601/09, 17/09/2013, § 21).

Anayasa Mahkemesi'ne göre de: dilekçelerin sunulması yöntemine ilişkin usul kurallarını uygularken kişilerin mahkemeye erişimlerini engelleyecek veya aşırı derecede zorlaştıracak ölçüde aşırı şekilcilikten kaçınmalarını, ayrıca mahkemelerin iç işleyişlerine ilişkin süreçlerdeki aksama ve hatalardan kaynaklanan sorumluluk, yargısal koruma talep eden bireylere yüklenmemesi gerektiğini, bu bakımdan yargısal başvurulara dair dilekçelerini ilgili mevzuatta öngörülen usule uygun olarak yetkili yargı merciine sunan kişilerin kendilerine atfedilemeyen ve tamamen mahkemelerin iç işleyişinden kaynaklanan hata ve aksamalardan sorumlu tutularak mahkemeye erişimlerinin engellenmesi bu hakka yapılan müdahaleyi ölçüsüz kılabileceğini, özellikle kanun yoluna başvurma yönündeki istek ve iradesini ortaya koymuş olan (süre tutum dilekçesi veren) başvurucular yönünden bu tür müdahalelerin, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan mahkemeye erişim hakkının ihlaline sebep olabileceğini belirterek aksi yöndeki uygulamaların aynı maddede güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlaline yol açacaktır. (22.02.2018 tarihli ve 2015/19 50... .11.2022 tarihli ve 2018/20830 başvuru sayılı bireysel başvuru kararı)

CMK'nın,"Avukatın başvurma hakkı" başlıklı 261.maddesi şöyledir:

"Avukat, müdafiiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişilerin açık arzusuna aykırı olmamak koşuluyla kanun yollarına başvurabilir."

Bir ceza yargılaması kurumu olarak müdafiin, ceza usul hukukumuz içindeki yerinin vekillikten farklı bir statü olarak belirlenmesi ve yargılama faaliyetinin doğası ile ilgili düzenlemeler itibarıyla, savunmayı/sanığı temsil fonksiyonuna nazaran yardımcı rolünün baskın olduğunda şüphe bulunmamakla birlikte (CGK 29.05.20 24... /209-168 sayı), sanığı temsilen kanun yollarına müracaat edebileceği de CMK'nın 261.maddesinin açık hükmü nedeniyle her türlü tartışmadan varestedir. Yargılama diyalektiğinde savunma makamının kamusal bir süjesi olan müdafiin, kanun

yollarına başvuru yetkisinin sınırını; "müdafiiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişilerin açık arzusuna aykırı olmamak" şartı oluşturur.

Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında (seçtiği) bir veya birden fazla müdafiin yardımından yararlanabilir (CMK madde 149/1).
CMK'nın konu ile ilgili düzenlemeleri ile Avukatlık Kanununda, müdafii olarak soruşturma veya kovuşturma aşamasında yer alıp, şüpheli ya da sanığa hukuki yardımda bulunacak avukatın vekaletname ibraz mecburiyeti bulunduğuna ilişkin bir hüküm va'zedilmiş değildir. Aksine; "Şüpheli veya sanık, vekaletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir." (CMK madde 154) şeklinde düzenlemeler mevcuttur.

Seçilmiş müdafiilik durumunda, şüpheli/sanık veya kanuni temsilcisi ile seçilen avukat arasında Avukatlık Kanunu'nun 163. maddesinde düzenlenen avukatlık sözleşmesi ile kurulan bir ilişki bulunmaktadır. Avukatlık sözleşmesi bir özel hukuk sözleşmesidir. Sözlü veya yazılı olabileceği gibi sözleşmenin geçerliliği Borçlar Kanunu'nda yer alan genel hükümler dışında bir koşula bağlı tutulmamıştır. Şüpheli/sanık veya kanuni temsilci ile avukat arasında karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklanması ile tesis edilen avukatlık sözleşmesi ile seçilmiş müdafinin görevlendirilmesi tamamlanacaktır. Seçilmiş müdafinin, müdafilik hak ve yetkilerini kullanması ve görevlerini yerine getirmesi vekaletname ibrazına bağlı değildir.

Bununla birlikte, seçilmiş müdafinin şüpheli, sanık veya kanuni temsilcisi tarafından seçildiğinin herhangi bir suretle ispatlanması, aynı şekilde avukatlık sözleşmesinin belli bir şekil şartına bağlı kılınmamış olmasının da ilgili merciler önünde işlem yapacak olan avukatın, hangi sıfatla hareket ettiği ve şüpheli/sanık veya hükümlünün müdafisi olduğunu ispat etmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz. Seçilmiş müdafi olan avukatın, şüpheli/sanık veya kanuni temsilcisi tarafından "müdafi" olarak görevlendirilmiş olduğunun, böylece müdafilik sıfatını kazandığının ve bu görevin tanıdığı hak ve yetkileri kullanılabileceğinin muhataplarınca bilinebilir olması gereklidir. Bu bakımdan, ceza muhakemesi hukukunda iradi veya zorunlu seçilmiş müdafi olarak görev yapacak olan avukatın "müdafi" tayin edildiğinin ilgili merciine usulüne göre bildirilmesi gerektiği söylenmelidir.

Bir avukatın müdafii olarak seçilmiş olduğu ise; ifade işlemi sırasında hazır bulunması, sanığın da hazır bulunduğu duruşmalarda savunma yapması, şüpheli/sanık tarafından ilgili merciler önünde müdafi olarak seçildiğinin beyan edilmesi, vekaletname ibraz edilmesi, şüpheli/sanık tarafından müdafi olarak seçildiğinin yazılı olduğu bir belgenin ibraz edilmesi gibi işlemlerle ortaya konulabilecektir. Bu ilişkinin varlığının herhangi bir şekilde ispatlanması mümkündür. Noter aracılığıyla düzenlenmiş olan vekaletname sadece bir ispat aracı olup hiçbir şekilde şüpheli/sanık ile müdafi ilişkisinin kurulması için bir geçerlilik şartı oluşturmamaktadır.

Nitekim, Yüksek Ceza Genel Kurulunun 17.11.2020 tarihli ve 1421-461 sayılı kararında da; "...Müdafilik sıfatının kazanılması ve bu görevin tanıdığı yetkilerin icra edilmesi için taraflar arasında bir vekâlet sözleşmesi gereklidir. Bu sözleşmenin mutlaka noter tarafından düzenlenmiş hatta yazılı bir vekâletname şeklinde olması gerekmemekte ve ceza yargılaması hukukunda avukatın vekil tayin edildiğinin mahkemeye usulüne göre bildirilmesi yeterlidir..."

20.04.1992 tarihli 86-105 sayılı kararında da; "...vekalet akdinin Borçlar Kanunu'nda düzenlendiğini, vekaletnamenin vekil eden ile vekil arasındaki ilişkiyi düzenleyen bir sözleşme olup üçüncü şahısların kabulüne bağlı olmadığını, ceza yargılaması hukukunda vekil tayin edildiğinin mahkemeye usulüne göre bildirilmesinin yeterli olduğunu, mahkemenin vekaletnamenin kabulüne karar vermesi gerekmediğini, ancak vekilde yasanın aradığı şartlar yoksa, örneğin avukat değilse, olumsuz yönde karar verilebileceği..." açıklamalarına yer verilmiştir.

B. Açıklamalar Işığında Uyuşmazlık Konusu ve Ön sorun Değerlendirildiğinde
Soruşturma ve kovuşturma aşamalarında herhangi bir müdafi yardımından yararlanma talebinde bulunmayan, mahkemece de kendisine müdafi görevlendirilmesine ilişkin bir karar verilmeyen sanığa; yokluğunda verilen hükmün tebliğ edilmesi sonrasında temyiz başvurusunda bulunan avukatın, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca yazılan 06.04.2016 tarihli ve 324101 sayılı yazı üzerine, temyiz talebinden sonraki bir tarih olan 10.06.2016 düzenlenme tarihli vekâletname ibraz ettiği anlaşılan dosyada;

Sanık ile müdafiinin hiçbir oturumda bir araya gelmemesine ve müdafi tarafından yapılan temyize sanık tarafından muvafakat edildiğine dair herhangi bir belgeye rastlanılamamasına karşın, gerekçeli kararın tebliği üzerine müdafi tarafından süresi içerisinde temyiz talebinde bulunulduğu da gözetilerek:

a. Temyiz merciince müdafii tarafından yapılan temyiz başvurusuna sanığın muvafakatinin olup olmadığı hususunun araştırılmasına gerek olmadığı,

b. Sanık müdafii tarafından açılan temyiz davasının bu yönüyle usulüne uygun olduğu

Kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne, Özel Dairenin temyiz isteminin reddine dair kararının kaldırılmasına ve dosyanın temyiz incelemesi yapılmak üzere Özel Daireye gönderilmesine karar verilmelidir.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 24.03.2025 tarihli ve 8185-4467 sayılı temyiz isteminin reddine dair kararının KALDIRILMASINA,

3- Sanık müdafiinin temyiz talebi doğrultusunda temyiz incelemesi yapılmak üzere dosyanın, Yargıtay 7. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 03.06.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.